

EXÀMENS DE KANT 3x1

Examen 1

Deixo de banda aquí totes aquelles accions que ja són reconegudes encontinent com a contràries al deure encara que puguin ser útils des de tal o tal punt de vista, perquè pel que fa a aquestes accions la qüestió no és mai si poden acomplir-se *per deure*, ja que estan fins i tot en pugna amb el deure. Deixo de banda també aquelles accions que realment són conformes al deure, però envers les quals els homes no tenen immediatament *cap inclinació*, per bé que les duen a terme perquè són impulsats a fer-les en virtut d'una altra inclinació, perquè aquí pot distingir-se fàcilment si l'acció conforme al deure s'ha produït *per deure* o bé per un propòsit egoista. Molt més difícil és observar aquesta distinció allí on l'acció és conforme al deure i, a més a més, el subjecte té una inclinació immediata envers ella. Per exemple, és certament conforme al deure que el botiguer no demani un preu excessiu al seu comprador inexpert; això, allí on hi ha molt comerç, tampoc no ho fa el comerciant intel·ligent, sinó que manté un preu establert en general per a tothom, (...). Per tant, tothom és *honradament* ben servit. Però això no és ni de bon tros suficient per permetre de creure que el comerciant ha procedit per deure i per principis d'honradesa. Ho exigia el seu avantatge, i no pot acceptar-se aquí que, a més a més, ell hagi d'haver tingut encara una inclinació immediata envers els clients en el sentit de no fer, en certa manera per amor, cap referència en el preu a l'un i no a l'altre. Per consegüent, l'acció no s'ha produït pas ni per deure ni per inclinació immediata, sinó simplement amb un propòsit interessat.

KANT, *Fonamentació de la Metafísica dels costums* (Secció primera)

Preguntes:

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents: [1 punt]
 - a) «conforme al deure»
 - b) «principis d'honradesa»
3. Expliqueu el sentit i la justificació, segons Kant, de la frase següent del text: « *Per consegüent, l'acció no s'ha produït pas ni per deure ni per inclinació immediata, sinó simplement amb un propòsit interessat.* » (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Kant que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [4 punts]
4. Compareu la concepció de Kant sobre el deure amb d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [3 punts]

Examen 2

Ara: tots els imperatius manen o *hipotèticament* o *categòricament*. Els imperatius hipotètics representen la necessitat pràctica d'una acció possible com a mitjà per aconseguir una altra cosa que es vol (o que almenys és possible que es vulgui). L'imperatiu categòric seria aquell que representaria una acció com a necessària per si mateixa, sense referència a un altre fi, com a objectivament necessària. (...) Si l'acció és bona simplement com a mitjà per a una altra cosa, aleshores l'imperatiu és hipotètic; si l'acció és representada com a bona *en si*, consegüentment com a necessària en una voluntat conforme en si mateixa a la raó, i l'imperatiu m'és el principi determinant, aleshores aquest imperatiu és categòric. (...) Finalment, hi ha un imperatiu que, sense posar en el fons com a condició cap altre propòsit assolible mitjançant una conducta determinada, ordena immediatament aquesta conducta. Aquest imperatiu és categòric. Es refereix, no pas a la matèria de l'acció ni a allò que ha de resultar-ne, sinó a la forma i al principi d'on ella mateixa se segueix, i allò que hi ha en ella d'essencialment bo rau en la intenció, prescindint de quin sigui el resultat. Aquest imperatiu pot anomenar-se l'imperatiu de la moralitat.

KANT, *Fonamentació de la Metafísica dels costums* (Secció segona)

Preguntes:

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]
 - a) «imperatiu hipotètic»
 - b) «rau en la intenció»
3. Expliqueu el sentit i la justificació, segons Kant, de la frase següent del text: «*si l'acció és representada com a bona en si, consegüentment com a necessària en una voluntat conforme en si mateixa a la raó, i l'imperatiu m'és el principi determinant, aleshores aquest imperatiu és categòric.*» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Kant que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [4 punts]
4. Compareu la concepció de Kant sobre l'imperatiu categòric amb el conseqüencialisme de Mill. [3 punts]

Examen 3

D'aquí se segueix que els imperatius de la prudència, per parlar amb precisió, no poden pas ordenar, és a dir, no poden presentar objectivament accions com a pràcticament *necessàries*; que aquests imperatius han de ser tinguts per consells (*consilia*) més que per manaments (*praecepta*) de la raó; que el problema de determinar d'una manera segura i universal quina acció promourà la felicitat d'un ésser racional és enterament insoluble i que, consegüentment, no és possible en vista d'això que cap imperatiu ordeni, en el sentit més rigorós de la paraula, de fer allò que fa feliç, ja que la felicitat no és un ideal de la raó, sinó de la imaginació, un ideal que es basa simplement en motius empírics, dels quals s'espera endebades que poguessin determinar una acció per la qual seria assolida la totalitat d'una serie de conseqüències de fet infinita.

KANT, *Fonamentació de la Metafísica dels costums* (Secció segona)

Preguntes:

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]
 - a) «allò que fa feliç»
 - b) «motius empírics»
3. Expliqueu el sentit de la frase següent del text i les raons de Kant per a subscriure-la: « *el problema de determinar d'una manera segura i universal quina acció promourà la felicitat d'un ésser racional és enterament insoluble.* » (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Kant que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [4 punts]
4. Compareu la concepció de Plató sobre el coneixement amb la concepció del coneixement d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [3 punts]